

Työllisyyden edistämisen yhdyspintaverkosto

- Fokus työllisyyden edistämisen ajankohtaisissa yhdyspintakysymyksissä ja hyvien käytänteiden jakamisessa
- Tukee yhteistä valmistautumista TE-palvelut 2024-uudistukseen
- Kokoontuu noin 1,5 kk välein

HYVIL

**KUNTA
LIITTO**

Tapaamisen ohjelma 9.9.2024 klo 12.00–13.00

- **Tervetuloa ja päivän ohjelma**
 - Tommi Eskonen, Tampereen kaupunki
- **Työllistymistä ja työkykyä tukevat sote-palvelut hyvinvointialueilla 2024 -kyselytulokset**
 - Ellen Vogt, Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy
- **Kommenttipuheenvuorot:**
 - Jutta Paavola, Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue
 - Riikka Vartiainen, Joensuun kaupunki
 - Tommi Eskonen, Tampereen kaupunki (TYP-johtaja)
- **Ajankohtaista TE24 –uudistuksessa**
 - Erja Lindberg, Kuntaliitto

HYVIL

CEXUÆ ŪGÆ ÔŌĖ dĀĆ dĖ NÍ ĚĀNKE ĀN\$ BŌNÍ EXEX\$
NĖ EdŪŌNĹGĹĀŌŌĀ BŌNĴŪdXĹĴ ŌŪdĖ N

Työllisyyden yhdyspinnat verkosto 9.9.2024

Ellen Vogt, Hyvil

CEXŪÆ ŪGÆ ÔŌĚ dǎc dǎ
NÍ ĚǼNKE Ācǎ BŌNÍ EXŪXF Nǎ dǎ
ÍGND'Ĭ ŌŪdĚ NEXÍcĚX E ĀS
BŌE ĀÉLĀNDĀŌÆ

CEXŪÆ ŪGÅ ÔŌĖ dĀc dĕ NXÍ ĖĀNXĖ Ādĕ BŌNXÍ EXŪXF N dĕ ÍGŅd' I ŌŪdĖ NEXÍdĖX

- Kyselyn tekemisen ajurina toimi kaksi suurta muutosta:
 - uusien hyvinvointialueiden perustaminen vuoden 2023 alussa ja
 - työllisyyspalvelujen järjestämisvastuun siirtyminen kunnille vuoden 2025 alusta.
- Muutostilanteessa oli tärkeää saada tietoa työllistymistä ja työkykyä tukevien sote-palvelujen järjestämistavoista ja sisällöistä niin hyvinvointialueiden työikäisten sote-palvelujen tilanteen kartoittamiseksi kuin kuntien ja hyvinvointialueiden yhdyspintojen kehittämistyön tueksi.
- Hyvinvointialueyhtiö (Hyvil) ja Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitos (THL) toteuttivat yhteistyössä alkuvuodesta 2024.
 - Suunnittelussa mukana myös STM ja TEM ja Kuntaliiton ja Hyvilin yhteinen yhdyspintaprojekti
- Työllistymistä ja työkykyä tukevia sote-palveluita ei ole aikaisemmin kartoitettu kokonaisuutena.
 - Kaikki hyvinvointialueet, Helsingin kaupunki ja HUS-yhtymä vastasivat kyselyyn -> kokonaisaineisto

EXUAF ŪGAF ÔŌĖ dĀdĖ NĪ ĖĀNKE ĀdĖ BŌNĪ EXŪXF NĖ ĲĠNĖ! ŌŪĖ NEXĲdĖX

- Kerättyä tietoa tullaan hyödyntämään niin hyvinvointialueiden tukemisessa, TE2024-valmistelutyössä kuin tutkimuksessa.
- Kyselyaineiston analyysiin ja työpaperin kirjoittamiseen osallistuivat:
 - asiantuntijalääkäri Tuula Kock (Hyvil)
 - erityisasiantuntija Ellen Vogt (Hyvil)
 - tutkija Sanna Blomgren (THL)
 - kehittämispäällikkö Jarno Karjalainen (THL)
 - projektipäällikkö Leena Normia-Ahlsten (THL)
 - tutkimuspäällikkö Peppi Saikku (THL)
- Julkaisun nimi: [Työllistymistä ja työkykyä tukevat sosiaali- ja terveyspalvelut hyvinvointialueilla 2024. Hyvinvointialueille, Helsingin kaupungille ja HUS-yhtymälle tehdyn kyselyn tulokset \(THL:n Työpaperi 44/2024\)](#)

ÖXÍ ÆÄNKE ÅNŞ BÖNKÍ EXEXŞ N'EDUÄF ÍGND'Í ÖÜDÉT BÄF ÀÖEÄF F GEEÄ dF GJÿÖ ÄGÄT E Ä dF BÖBÄNÖE Ä dF

- Strategia- ja luottamushenkilötasolla näiden palvelujen kokonaisuus ei erotu selkeästi, vaikka onkin näkyvissä strategia-asiakirjoissa ja yksittäisillä alueilla myös luottamushenkilörakenteessa
- Työllistymisen ja työkyvyn tuen sote-palvelut on organisoitu ja johdettu joko kokonaan tai osin hajautetusti
- Erityishuomiot:
 - Vammaisten henkilöiden palvelujen järjestäminen on eriytynyt omaksi kokonaisuudekseen
 - Työkyvyn tuen ja kuntoutuksen palvelut vaikuttivat kuuluvan yleensä terveydenhuollon tai sote-keskuksen yhteyteen
 - Yhteys sosiaalihuoltovetoiisiin työllistymistä tukeviin tai työelämäpalveluihin sekä TYP-toimintaan vaikutti suurella osalla hyvinvointialueita varsin ohuelta.

Organisoitu hajautetusti siten, että eri toimialat ja palveluyksiköt toimivat omilla toimialoillaan itsenäisesti ja tuottavat työllistymisen ja työkyvyn tuen sote-palveluja työikäisille asiakkailleen.

12

Organisoitu keskitetysti yhdelle toimialalle siten, että valtaosa tuotetaan yhden toimialan tai poikkihallinnollisen yksikön toimesta, mutta lisäksi on muita toimialoja ja palveluyksiköitä, joissa työllistymisen ja työkyvyn tuen sote-palveluita tarjotaan.

11

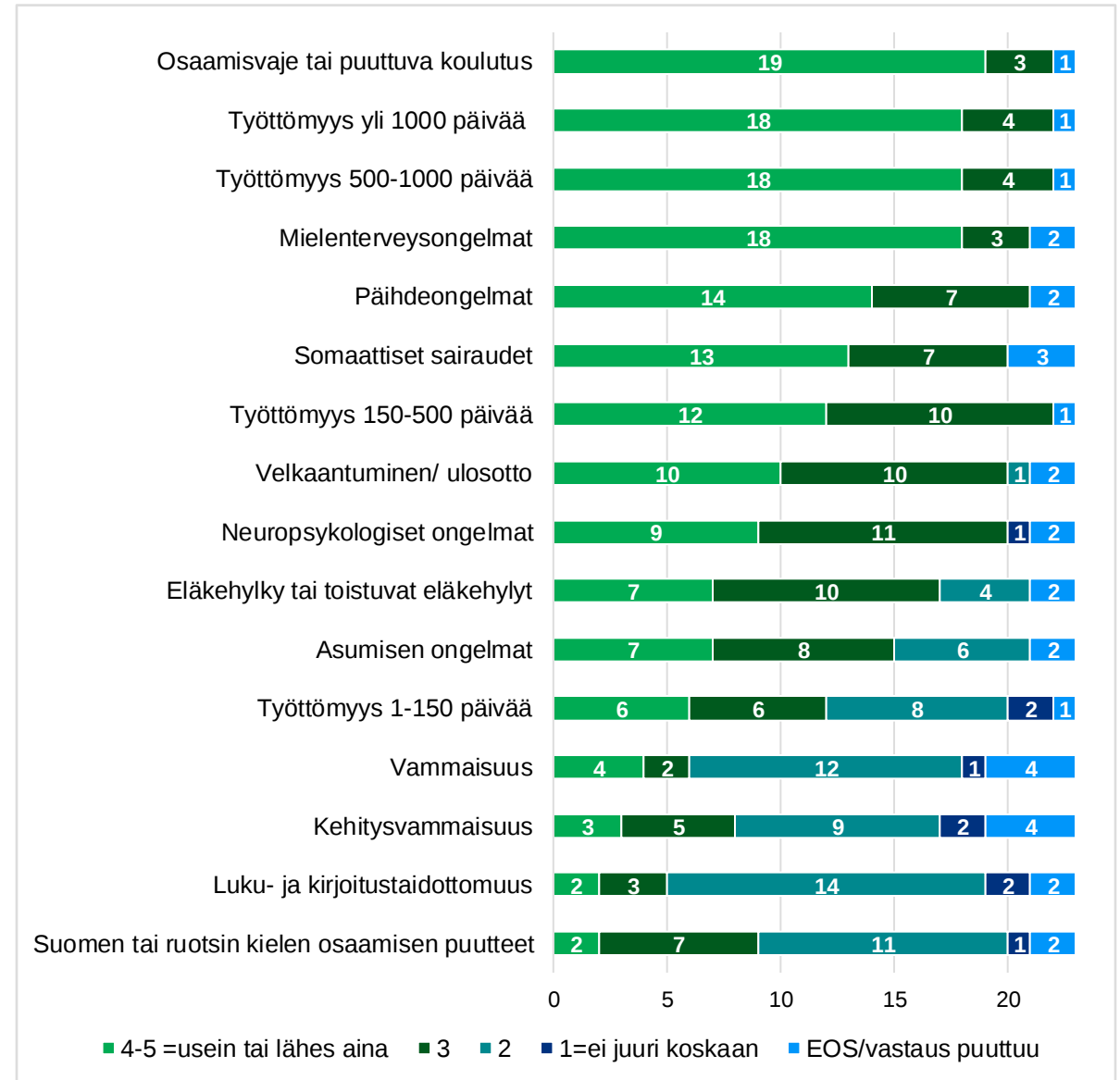
0

10

20

ÖXÍ ÆÄNKE ÅdF BÖNKÍ EXÜXF N dF LGNd' I ÖÜdE B dF ÖLÄÖEÖÖdF dJÄÖÖNdF ÀÖÖNdF dLÄNKÜXXÍ F

- Hyvinvointialueita pyydettiin määrittelemään, miten yleisiä erilaiset haasteet ovat työllistymisen ja työkyvyn tuen sote-palvelujen asiakkailta.
- Vastaajat valitsivat asiakkaiden haasteita valmiista vaihtoehtoista sekä täydensivät valintojaan avovastauksilla.
- Osaamisvaje ja koulutus nousi esiintyvyydeltään yleisimmäksi
- Seuraavaksi yleisimpiä pitkittynyt työttömyys ja mielenterveysongelmat
- Esiintyvyyden näkökulmasta vastaukset eri ryhmien osalta melko loogisia

Ydneš üölnöönf öüägädf e teöf àxí nküşnnkí ĕānke ānš bō nkí exexš nteüānölgnđ! Öüdf ānōdf ādf

- neuropsykiatrisista ongelmista kärsivät nuoret
- päihde- ja mielenterveysongelmista ja/tai somaattisista sairauksista kärsivät
- monisairaat tai muuten useista ongelmista kärsivät
- kielteisen eläkepäätöksen saaneet tai eläkepäätösten hylkäyskierteessä olevat
- asiakkaat, jotka voivat hyötyä kuntoutuspalveluista.

**Ohjaavatko
järjestelmän
rakenteet ja
lainsäädäntö
ihmiset oikeisiin
palveluihin?**

ÖXÍ ÆÄNKE ÅdF BÖNKÍ EXÜXF N dF ÍGND'Í ÖÜdE dF XCÅ EGEGF ÖÄTT C dN

- Sosiaalihuollon työllistymistä ja työkykyä tukevien palvelujen ydinkokonaisuudeksi muodostui:
 - kuntouttava työtoiminta, sosiaalityö ja sosiaaliohjaus sekä sosiaalihuoltolain mukainen palvelutarpeen arvio.
 - monialaiset suunnitelmat (aktivointisuunnitelma ja monialainen työllistymissuunnitelma) kuntouttavan työtoiminnan matkakorvaus ja SHL-omatyöntekijäys.
- Terveystenhuollon työllistymistä ja työkykyä tukevien palvelujen ydinkokonaisuudeksi muodostui:
 - toiminta- ja työkyvyn sekä kuntoutustarpeen arviointi, terveystarkastus sekä terveysneuvonta ja -ohjaus
 - yleisesti tärkeinä palveluina asiakkaille pidettiin ydinpalvelujen lisäksi kuntoutusneuvontaa ja -ohjausta, mielenterveyshoitoa sekä lääkärin vastaanottopalvelua
- Esiin nostetut keskeisimmät palvelujen lisäystarpeet painottuivat terveydenhuoltoon
 - perustason lääkäripalvelut ja mielenterveyspalvelut sekä palvelujen koordinaatio.
 - sosiaalihuollossa joitakin mainintoja sosiaalisesta kuntoutuksesta

ÖXÍ ĚǺNKE ĀdĚ BŌNÍ EXŪXF NĚdĚ
ÍGND'Ĭ ŌŭdĚdĚ XÀNDǺNĬ BŌ
XÀĆXĬ ĄFŌN

Yhteistyön toimivan hyvinvointialueen ja Kelan välillä tällä hetkellä?

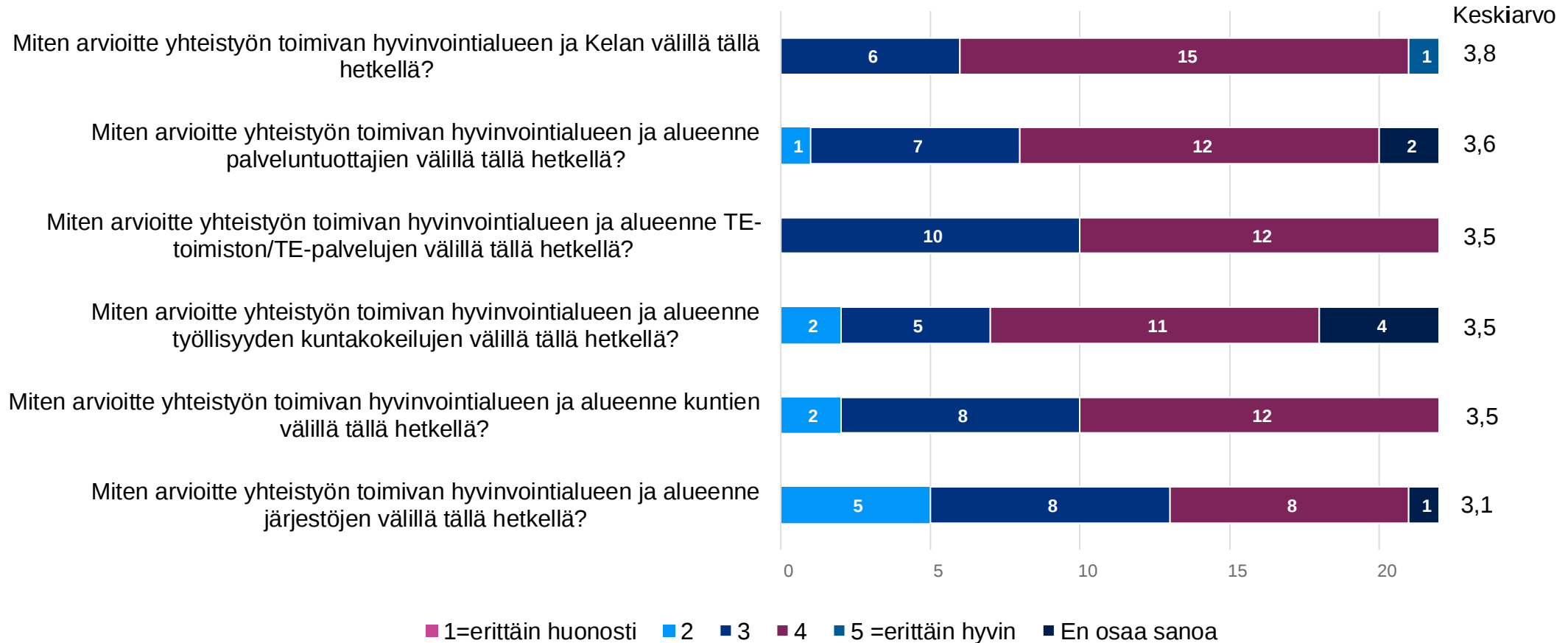
Miten arvioitte yhteistyön toimivan hyvinvointialueen ja alueen palveluntuottajien välillä tällä hetkellä?

Miten arvioitte yhteistyön toimivan hyvinvointialueen ja alueen TE-toimiston/TE-palvelujen välillä tällä hetkellä?

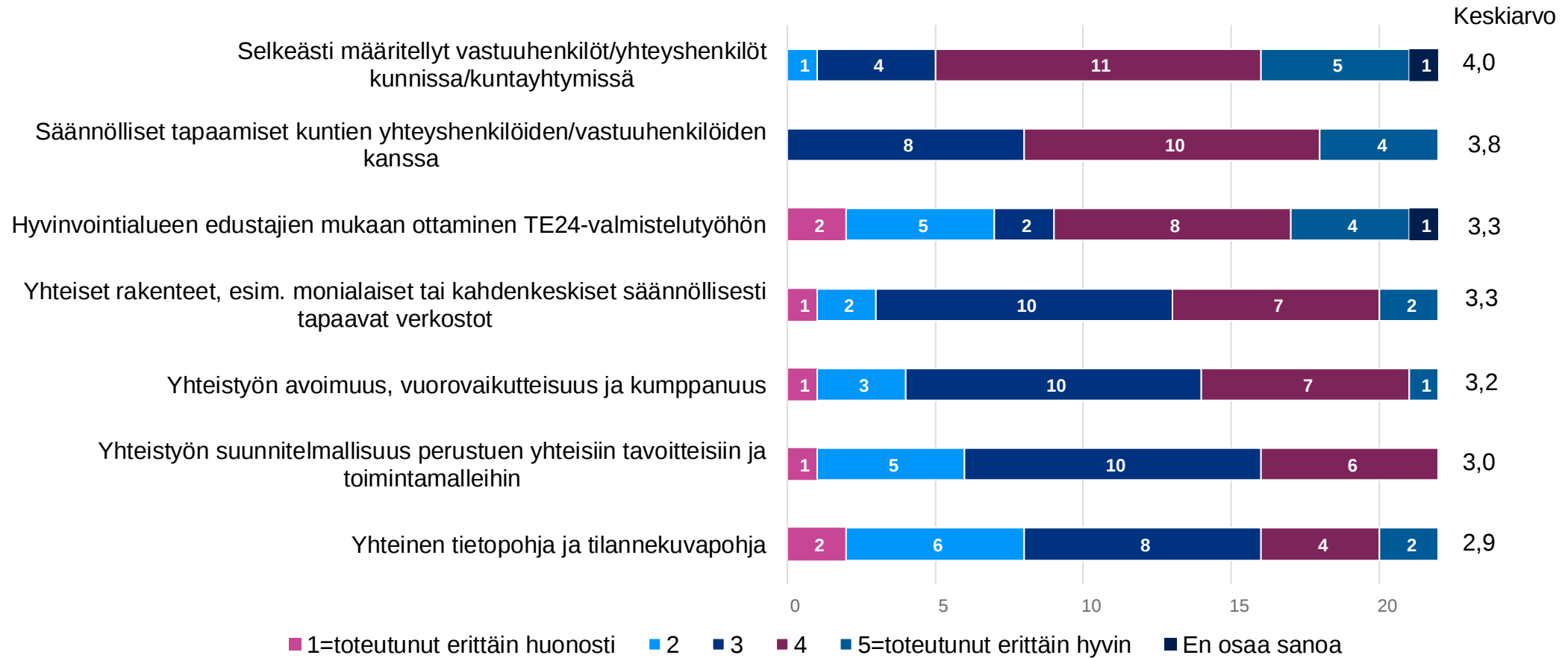
Miten arvioitte yhteistyön toimivan hyvinvointialueen ja alueen työllisyyden kuntakokeilujen välillä tällä hetkellä?

Miten arvioitte yhteistyön toimivan hyvinvointialueen ja alueen kuntien välillä tällä hetkellä?

Miten arvioitte yhteistyön toimivan hyvinvointialueen ja alueen järjestöjen välillä tällä hetkellä?

ä Äđ Łđ ĴŌŪŬŲĹĂŊĞŮŬŇĞŇĐ Ŧ F đǻNÀXŰÆ ŨĞÆ ôŎỄ đđ F d'ET F ôđ EŎỈŁŐ
 NÍ ÆǺŅKĘ Ăđ BŎŃÍ EXŪXF Ŧ đ LǸĐ! ŐŭỄ ÅÆ BŎŃÍ ÆǺXXćđ ÀĞẮGF XÀĆXLĮ ẶŦŶ
 ẼŖXŪŚLŁŚ XÀĐǺŅÍ ÍŁŚ F

öyí NGÆ ÅNŌE ŌŒÆ NĚŬŌÄTTÍ öyä

- TYP-toimintamallin osalta suurin muutos on vasta tulossa.
- TYM-uudistuksessa kehittämistarpeiksi hyvinvointialueilla koettiin etenkin:
 - TYM-lain mukaisten asiakaskriteerien tarkentaminen
 - Toiminnan läpivirtavuuden kehittäminen
 - Terveystuollon saaminen mukaan toimintaan nykyistä vahvemmin
 - Monialaisen yhteistyön tarkoituksen selkeyttäminen
 - TYM-toiminnan organisointi ja johtaminen erityisesti silloin, kun hyvinvointialueen on neuvoteltava useamman työllisyysalueen kanssa.
- Uusi TYM-laki mahdollistaisi TYP-toiminnan hahmottamisen uudella tavalla, onko siihen halua?
- Hyvinvointialueiden näkökulmasta työnjako tulevan TYM-toiminnan ja työkyvyn tiimien välillä on yksi asia, jota tulisi pohtia.

ÖÖGÅDdÆ QdbQÆ ÅdÆ LÄGÎJXÀÆ ÅdÆ EÖF ÎLÖ F

- Valtaosalla hyvinvointialueista oli asetettu yhteisiä tavoitteita sidosryhmien kanssa työllistymisen ja työkyvyn tukeen ja/tai työllisyydenhoitoon.
- Yleisimmin yhteisiä tavoitteita oli asetettu TYP-johtoryhmissä.
- Keskeisiä tavoitteita olivat moniammatillisen toimintamallin ja käytäntöjen luominen alueilla.
- Joillain alueilla tavoitteet liittyivät yksityiskohtaisemmin esim. aktivointiasteeseen tai työllistyneiden määrään.

ÖXÍ ĚǼXXÍŎǾ dóNĚŎ
ÀXŪǼ ŪǦǼ ÔŎǾ dóNĚ

- 5 työllisyysaluetta (ml. Helsinki) on maantieteelliseltä alueeltaan yhteneviä hyvinvointialueen toimialueen kanssa.
- 7 hyvinvointialueella on yhtenevät maantieteelliset ulko-rajat työllisyysalueiden kanssa, mutta hyvinvointialueen toimialueella on kaksi tai useampia työllisyysalueita.
- 5 työllisyysaluetta ulottuu kahden hyvinvointialueen toimialueelle, mikä vaikuttaa 10 hyvinvointialueen toimintaan
- Kuvan lähde:

<https://www.kt.fi/sites/default/files/media/document/tyollisyysalueet-kartalla-2024.pdf>

- Osa hyvinvointialueista koki, että heidät oli otettu hyvin mukaan TE2024-valmistelutyöhön, osa ei.
- Vastauksissa korostui toive, että valmistelutyössä huomioitaisiin nykyistä paremmin monialaista tukea tarvitsevat työnhakijat ja ymmärrettäisiin sote-palvelujen rooli ja järjestämisvastuun rajat tämän kohderyhmän osalta.
- TE2024-valmistelussa mukana olo koettiin tärkeäksi, ja mukaan toivottiin edustusta niin hyvinvointialueiden johdosta kuin työntekijöistä.
- Valmistelutyöhön osallistuminen saatettiin myös kokea kuormittavaksi oman työn ohella.
- Valmistelua ei kaikilla alueilla koettu riittävän tavoitteelliseksi ja selkeäksi: esimerkiksi resurssikysymyksiin käytetään paljon aikaa, vaikka niukat resurssit ovat pysyvä tilanne.

YÄNGL BÖÖ ET ÄGÖ

ellen.vogt@hyvil.fi

Kommentti- puheenvuorot

Yhdessä työllisyyden eteen

Kommenttipuheenvuoro Työllisyyden edistämisen
yhdyspintaverkostossa 9.9.2024

Työikäisten palvelut, palvelualuejohtaja Jutta Paavola

Meillä menöö hyvin 😊

3 TYÖLLISYYSALUETTA; 2 KUNTAYHTYMÄÄ, 1
MAAKUNTA JA HVA-RAJAT YLITTÄVÄ RATKAISU

TYÖLLISYYSALUEET YHTEISTYÖSSÄ VALMISTELUN
KIMPPUSSA JA HVA KUMPPANINA MUKANA

TYM-SOPIMUKSEN VALMISTELU MENOSSA
(VASTUU TYÖLLISYYSALUEET) JA HVA TYM-
SISÄLLÖN/TOIMINTATAVAN TARKASTELUN
VETURINA

Tavoitteena strateginen yhteistoimijuus

- Millä foorumilla varmistamme yhteisen tilannekuvan muodostumisen? Syntyykö edelleen vahvaa tietoa työllisyystilanteesta kansallisen toimijan taholta? Yhteisen tiedontuotannon tarve edelleen. Vrt. kansalliset suositukset.
- Uusi Tym-laki. Muuttuuko mikään? Millä resursseilla ja painotuksilla yhteisasiakkuuksia hoidetaan? Ketä ovat TYM-asiakkaat?
- Kuntouttavan työtoiminnan paikka tulevaisuudessa ja niukoilla varoilla

Työllistymistä ja työkykyä tukevat sote-palvelut

Riikka Vartiainen
Työllisyysaluejohtaja
Joensuun kaupunki

J•ENSUU

Hallinto

- Hyvinvointialueen laaja palvelutuotanto –myös sosiaali- ja terveyspalvelut voivat olla hallinnollisesti kaukana toisistaan, rajoja myös esim. terveyspalvelujen sisällä (työ- ja toimintakyky, miepä)
- Koordinointi ja kehittäminen usein hankkeiden kautta –> pysyvä rakenne?
- Tarve työ- ja toimintakyvyn edistämisen sote-palvelukokonaisuuden kehittämiseksi yhdessä työvoimaviranomaisen kanssa tunnistetaan, mutta käytännössä työ ei ole päässyt oikein käyntiin (muutokset palvelurakenteissa)

Yhdyspinta käytännössä

- Kysymykset tietojen vaihdosta usein esillä (muut kuin TYP-asiakkaat)
- Resurssit ja henkilöstön vaihtuvuus haasteena hyvinvointialueen palveluissa
- Käytännön yhteistyö voi olla tehtävää hoitavista henkilöistä kiinni –sitä ei välttämättä edellytetä (muttei toisaalta kielletäkään) osana soten ”peruspalvelua” eikä yhdyspintasopimukset ole välttämättä laadittuja sillä tasolla, että ne ohjaisivat vahvasti käytännön työtä

Tulevaisuuden kysymyksiä

- Miten luodaan hallinnollisesti ja palveluiltaan yhtenäistä työllisyyttä edistävää palvelukokonaisuutta asiakkaan ympärille vastaten myös työelämän tarpeisiin esim. vammaisten työllistymisen edistäminen käytännössä kokonaan hyvinvointialueella, kuitenkin kyse voi olla samoista palvelutarpeista ja työpaikoista kuin esim. työllisyysalueen osatyökykyiseksi määritellyllä työnhakijalla
- Miten maltetaan resurssoida ja sitoutua yhdessä palvelutarpeiden kasvua ehkäisevään työhön (nopea työttömyyden katkaisu ja sote-palvelutarpeiden tunnistaminen)

Ajankohhtaista TE24- uudistuksessa

Seuraavat tapaamiset:
24.10.2024 klo: 9-10.30
12.12.2024 klo: 14-15.30

